Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een handicap

STRATEGISCH BELEIDSPLAN 2016 – 2019

kom op voor INCLUSIE

GRIP neemt zijn rol op als voortrekker en aanjager om te komen tot een omslag in de kijk op handicap en meer inclusie voor personen met een handicap

Dit document bevat het strategisch meerjarenbeleidsplan van GRIP vzw voor de periode 2016 tot 2019. Met dit beleidsplan willen we een duidelijk beeld scheppen van de doelstellingen waar GRIP de komende jaren aan zal werken. Het beleidsplan werd goedgekeurd door de Algemene Vergadering van 15 december 2015.

Bij onze strategische planning hebben we steeds de missie voor ogen van GRIP als mensenrechtenbeweging van personen met een handicap:

De vereniging stelt zich tot doel gelijke kansen en gelijke rechten van personen met een handicap te realiseren.

TOELICHTING BIJ HET BELEIDSPLAN

'Tout objectif sans plan n'est qu'un souhait'

Ieder doel zonder plan is enkel maar een wens
(Antoine de Saint-Exupéry)

De uitwerking van dit strategisch beleidsplan kende een aanvang op het medewerkersweekend van 12/13 oktober 2013 en doorliep verschillende stappen. Jammer genoeg liepen we heel wat vertraging op en worden we ook blijvend geconfronteerd met onduidelijkheden en onzekerheden in verband met onze subsidiëring.

Als tussenstap werden eind 2014, bij het aflopen van het vorig meerjarenplan, drie grote uitdagingen vastgelegd:

- In Vlaanderen komt er een omslag in de kijk op handicap
- Onze maatschappij wordt meer inclusief
- Grip neemt verder zijn rol op als voortrekker en aanjager

Met **strategische doelstellingen** geven we in dit beleidsplan aan waar we tot 2019 aan willen werken om deze uitdagingen aan te pakken. De strategische doelstellingen worden verder uitgewerkt in **operationele doelstellingen**. Die geven aan hoe we tewerk zullen gaan of ook wat we op korte termijn willen realiseren om vooruitgang te boeken op het vlak van de strategische doelstellingen.

Dit meerjarenbeleidplan zet dus de bakens uit voor de komende vier jaar. De Raad van Bestuur zal de uitwerkingen van het meerjarenplan verder opvolgen, onder meer door jaarlijks een **jaarplan met acties** goed te keuren. De bakens van dit plan zullen zeker aangehouden worden, maar jaarplannen kunnen de gewenste bijsturingen aanbrengen en de nodige ruimte laten om in te spelen op actuele situaties.

VOORSTELLING GRIP

Ter voorbereiding van het meerjarenplan werd binnen GRIP afgestemd over de identiteit van GRIP. Dit resulteerde in een verfijning van de voorstelling van GRIP.

Missie

'De vereniging stelt zich tot doel gelijke kansen en gelijke rechten van personen met een handicap te realiseren'

Visie op handicap

- Handicap benaderen we vanuit 'diversiteit' en diversiteit beschouwen we als een meerwaarde in onze maatschappij.
- We kiezen bewust voor de term 'personen met een handicap' omdat handicap verwijst naar een welbepaalde sociale groep en sociale uitsluiting binnen een samenleving. Niet het individu met de beperking is bepalend voor zijn handicap, maar wel de samenleving.
- Het denken over handicap is steeds in beweging. Er vindt een evolutie plaats van een medische over een sociale naar een culturele visie op handicap. Daarnaast komt de rechtenbenadering meer aan bod. GRIP wil deze evolutie versterken en voeden met nieuwe visies en denkbeelden. We hebben het over een sociaal – cultureel – mensenrechten model.
- Zowel wijzelf als onze familieleden maken gebruik van ondersteuning. De geboden ondersteuning moet bijdragen tot een kwaliteitsvol bestaan. We streven naar een zo hoog mogelijke kwaliteit van bestaan door de realisatie van zelfbeschikking**.**
- Het einddoel van GRIP is een inclusieve en diverse samenleving waarbinnen iedereen evenwaardig en evenredig deelneemt aan alle maatschappelijke domeinen. En waarbij een beperking wordt gezien als een volwaardig deel van de identiteit.
- Drie zwaartepunten in de visie van GRIP zijn: ervaringsdeskundigheid, mensenrechten en kwaliteit van bestaan.

GRIP is voortrekker en aanjager

GRIP neemt de positie in van voortrekker en aanjager:

> 'GRIP is een gelijkekansenorganisatie en mensenrechtenbeweging die expertise ontwikkelt rond gelijke kansen en gelijke rechten voor personen met een handicap en die door zijn samenstelling de mogelijkheid heeft om voortrekker te zijn en het middenveld, het beleid en de politiek aan te jagen'.

Daarbij gaat aandacht uit naar:

- een sterke visie
- onafhankelijke positie
- scherp uit de hoek komen
- samenwerken met andere organisaties
- ervaringsdeskundigheid
- beweging brengen
- beleid beïnvloeden
- goede praktijk

Wat is er verder eigen aan GRIP ?

GRIP is een organisatie van personen met een handicap, **ervaringsdeskundigheid** staat voorop.

Het **VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap** vormt ons uitgangspunt.

Het gaat bij GRIP om gelijke rechten voor **iedere persoon met een handicap.** Dit wil zeggen dat we het niet hebben over een groep of over bepaalde groepen, maar over individuen, mensen met gelijke rechten.

GRIP is dan ook **handicap-overstijgend** – de organisatie overstijgt de verschillende vormen van handicap en richt zich nog verder naar 'diversiteit' en mensenrechten.

GRIP richt zich in de eerste plaats op het regionale – Vlaamse – beleidsniveau.

DRIE GROTE UITDAGINGEN

Gelijke kansen en gelijke rechten voor personen met een handicap realiseren is een uitdaging van formaat. Wat we de komende jaren willen bereiken en welke rol we daarbij willen spelen geven we weer in drie uitdagingen, samen te brengen in één zin:

GRIP neemt zijn rol op als voortrekker en aanjager om te komen tot een omslag in de kijk op handicap en meer inclusie voor personen met een handicap.

GRIP = kom op voor inclusie

Met de slagzin ‘kom op voor inclusie’ willen we deze uitdagingen uitdragen.

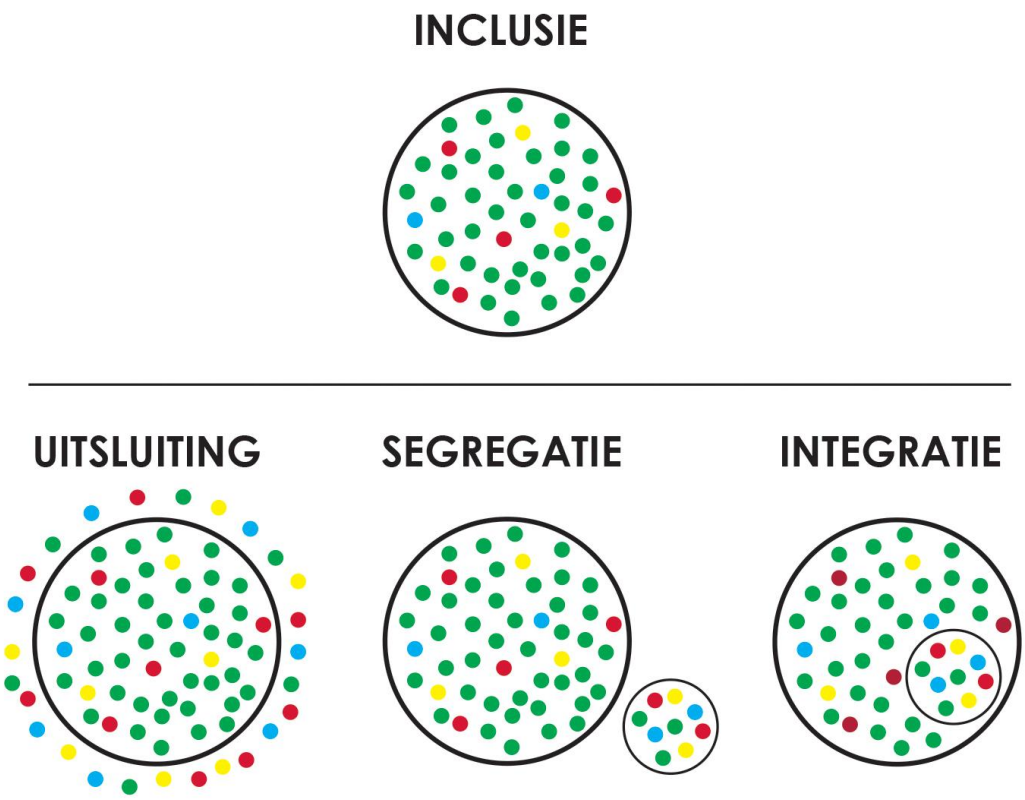

Uitdaging 1:

Onze maatschappij wordt meer inclusief

Een maatschappij die ten volle inclusief wordt, is het voornaamste streven van GRIP.

Alhoewel iedereen er de mond van vol heeft (ook de beleidsmakers), is inclusie van personen met een handicap zeker nog geen realiteit in Vlaanderen. We merken bovendien een vervlakking van wat men onder inclusie en inclusief verstaat.
Zonder afbreuk te doen aan onze ambitie, hebben we het in dit meerjarenplan over een maatschappij die meer inclusief wordt omdat we een tijdsperspectief van 4 jaar voor ogen hebben. In de periode kunnen wezenlijke stappen gezet worden op weg naar inclusie van personen met een handicap, maar we moeten dit realistisch inschatten: inclusie ten volle (full inclusion) zal meer tijd vragen.

Uitdaging 2:

In Vlaanderen komt er een omslag in de kijk op handicap

Participatie en gelijke rechten vereisen een inclusief denkbeeld in de maatschappij. We merken wel een geleidelijke evolutie van een medisch naar een sociaal- cultureel - mensenrechtenmodel, maar de volledige omslag in de kijk op handicap moet nog komen. We geloven er in dat die omslag er tegen 2019 wel degelijk kan komen, misschien nog niet in de ganse maatschappij maar toch wel bij sleutelfiguren en beleidsmakers.

Uitdaging 3:

GRIP neemt zijn rol op als voortrekker en aanjager

Bij de aanvang van dit meerjarenplan bestaat GRIP 15 jaar. We kiezen er bewust voor om de rol te blijven opnemen van voortrekker en aanjager op het vlak van inclusie en gelijke rechten voor personen met een handicap. Dit vraagt om een aangehouden inzet van expertise, ervaringsdeskundige vrijwilligers en een sterke organisatie.

STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

De strategische doestellingen verwoorden wat we willen bereiken om de uitdagingen waar te maken.

Uitdaging I: Onze maatschappij wordt meer inclusief
SD I.1. Personen met een handicap participeren meer aan het maatschappelijk leven. We hebben voor ogen om als personen met een beperking ten volle deel te nemen aan deze maatschappij, maar merken dat dit nog steeds niet mogelijk is. Uitsluitingsmechanismen zijn hardnekkig en soms structureel ingebouwd. Onderwijs, tewerkstelling, wonen, … zijn levensdomeinen waar stappen vooruit moeten worden gezet om inclusie waar te maken. GRIP zal focussen op vijf actielijnen die inclusie concreet maken. **SD. I.2. Inclusie van personen met een handicap wordt versterkt door een stevig gelijkekansenbeleid en de implementatie van het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap.** Er is meer afstemming tussen de beleidsdomeinen (horizontaal beleid) alsook een verdere aanpassing van het beleid aan het VN-Verdrag. Het gelijkekansenbeleid en het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap bieden het kader voor transversale acties.

Uitdaging II: In Vlaanderen komt er een omslag in de kijk op handicap
SD II.1. Steeds meer mensen zien inclusie als een terecht en haalbaar streefdoel. Steeds meer mensen zijn ervan overtuigd dat inclusie een recht is en geloven in de realisatie ervan. Ze weten wat inclusie betekent voor het leven van mensen met een handicap. De betekenis van het begrip ‘volwaardige inclusie’ is duidelijk. Daartoe zullen de acties van GRIP op

het vlak van sensibilisatie nauwer aansluiten bij de acties die we vanuit de vijf actielijnen opzetten voor het realiseren van een inclusieve maatschappij.

SD II.2. In de media komt de inclusieve kijk op handicap naar voor.

In de media zien we mensen met een handicap in diverse rollen. Ze worden niet steeds in beeld gebracht vanuit hun handicapsituatie. Toch mag handicap in al zijn diversiteit gezien worden. De media tonen daarnaast goede praktijken van volwaardige inclusie. En er gaat ook aandacht naar het creëren van vernieuwende programma's die vertrekken vanuit diversiteit.

SD II.3. Disability Studies stimuleren in Vlaanderen de omslag in de kijk op handicap.

Wetenschappelijk onderzoek vanuit Disability Studies kijkt kritisch naar de betekenis van handicap en de plaats van mensen met een handicap in de samenleving. De kracht van Disability Studies is dat het zich niet beperkt tot de (para)medische domeinen, maar handicap binnen alle domeinen aan bod laat komen: politiek, kunst, economie, … De betrokkenheid van ervaringsdeskundigheid en de dagelijkse praktijk binnen Disability Studies zijn een krachtige motor voor de omslag in de kijk op handicap.

Uitdaging III: GRIP neemt verder zijn rol op als voortrekker en aanjager

S.D. III.1. De emancipatiebeweging van personen met een handicap wint aan kracht.

Personen met een handicap komen als individuen én als groep meer op voor gelijke rechten en gelijke kansen. 'Niets over ons zonder ons' houdt in dat ze hun plaats opeisen aan beleidstafels en bij alle beslissingen die hen aanbelangen. De versnippering van het handicapmiddenveld mag een groeiende emancipatiebeweging niet in de weg staan.

SD III.2. GRIP is expert gelijke rechten, gelijke kansen en inclusie van personen met een handicap en wordt in die rol erkend.

GRIP beschikt over heel wat expertise inzake gelijke rechten, gelijke kansen en inclusie van personen met een handicap. Die expertise is opgebouwd uit de combinatie van ervaringsdeskundigheid en multidisciplinariteit. Voor de overheid en het brede middenveld is GRIP de partner bij uitstek als het gaat over gelijke kansenbeleid voor personen met een handicap.

SD III.3. Personen met een handicap engageren zich binnen GRIP en we blijven werken vanuit ervaringsdeskundigheid.

Een kern van een honderdtal ervaringsdeskundigen is actief binnen GRIP en stuurt de dossiers, standpunten en acties aan van waaruit ervaringsdeskundigheid wordt aangestuurd. Het vrijwilligersbeleid ondersteunt de betrokkenheid van de ervaringsdeskundigen.

SD. III.4. GRIP werkt samen met andere middenveldorganisaties.

Er is actieve afstemming en samenwerking met andere actoren binnen het middenveld, zowel met andere organisaties en verenigingen van en voor personen met een handicap, als met organisaties uit het brede middenveld. Waar nuttig werken we heel concreet samen rond een thema en/of komen we met een gezamenlijk standpunt naar buiten.

SD. III.5. GRIP kan als organisatie haar missie op een duurzame manier blijven waarmaken.

GRIP kan rekenen op erkenning en een stabiele subsidiëring door de overheid. Dit wordt aangevuld met extra fondsen en projectsubsidiëring. Op basis van deze middelen werkt GRIP met een sterk, professioneel team.

SD. III.6. We zoeken naar nieuwe wegen om gelijke rechten en gelijk kansen waar te maken.

Naast sensibilisering en lobbywerk, onderzoeken we en proberen we andere strategieën uit: een vormingsaanbod, juridische actie en het ondersteuning van goede praktijk op het vlak van inclusie.

OPERATIONELE DOELSTELLINGEN EN VOORGESTELDE ACTIES

Operationele doelstellingen verwoorden waar GRIP zal op inzetten met als bedoeling het realiseren van de strategische doelstellingen.

In de verdere uitwerking van de strategische fiches en de jaarplannen wordt dan vastgelegd welke acties ondernomen worden. Daarbij zal moeten rekening gehouden worden met de inzet van middelen en personeel.

Uitdaging I: Onze maatschappij wordt meer inclusief

SD I.1. Personen met een handicap participeren ten volle in alle domeinen van het leven.

Deze strategische doelstelling sluit aan bij de centrale boodschap 'kom op voor inclusie' en zal het zwaartepunt van ons meerjarenplan worden. We kiezen hier voor **vijf actielijnen voor inclusie**: concrete thema's waarrond we activiteiten en projecten opzetten die zowel beleidsgericht zijn als sensibiliserend werken.

- OD1. Recht op inclusief onderwijs: we versterken het recht op inclusief onderwijs.
- OD2. Recht op inclusief werk: we komen op voor betaald werk voor iedere persoon met een handicap.
- OD3. Recht op een menswaardige leven: we komen op voor voldoende inkomen voor iedere persoon met een handicap.
- OD4. Recht op wonen: we komen op voor een toegankelijke en betaalbare woning voor iedere persoon met een handicap
- OD5. Recht op ondersteuning: we versterken het recht op voldoende ondersteuning en de zelfbeschikking daarbij.

SD. I.2. Inclusie van personen met een handicap wordt versterkt door een stevig gelijkekansenbeleid en de implementatie van het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap.

- OD6. Door te investeren in expertise over gelijkekansenbeleid voor personen met een handicap stimuleren en ondersteunen we het Vlaams gelijkekansenbeleid.
- OD7. We versterken de implementatie van het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap (VRPH).

Uitdaging II: In Vlaanderen komt er een omslag in de kijk op handicap

SD II.1. Steeds meer mensen zien inclusie als een terecht en haalbaar streefdoel.

- OD8. De sensibilisatie van GRIP ondersteunt de omslag in kijk op handicap.
- OD9. We verbinden specifieke sensibilisatie aan de 5 actielijnen voor inclusie.
- OD10. We sluiten vanuit 'kijk op handicap' aan bij relevante thema's in de actualiteit en vraagstukken in verband met handicap.
- OD11. We bieden vorming en informatie rond inclusie en kijk op handicap aan specifieke doelgroepen.

SD II.2. In de media komt de juiste kijk op handicap naar voor.

- OD12. GRIP werkt samen met de VRT en andere mediamakers.
- OD13. Handiwatch zetten we in als interactief forum voor media-analyse.

SD II.3. Disability studies ondersteunen in Vlaanderen de omslag in de kijk op handicap.

- OD14. GRIP draagt bij tot de verdere ontwikkeling van Disability Studies in Vlaanderen.

Uitdaging III: GRIP neemt verder zijn rol op als voortrekker en aanjager

S.D. III.1. De emancipatiebeweging van personen met een handicap wint aan kracht.

- OD15. We verhogen de (naam) bekendheid en het bereik van GRIP bij personen met een handicap.
- OD16. GRIP zorgt voor maatschappelijke beweging en publieke actie.
- OD17. GRIP ondersteunt en werkt samen met andere emancipatorische verenigingen en bewegingen van personen met een handicap.

SD III.2. GRIP is expert gelijke kansen, gelijke rechten en inclusie van personen met een handicap en wordt in die rol erkend.

- OD18. GRIP positioneert zich als expert gelijke rechten, gelijke kansen en inclusie van personen met een handicap.
- OD19. GRIP communiceert als expert over gelijke rechten, gelijke kansen en inclusie van personen met een handicap

SD III.3. Personen met een handicap engageren zich binnen GRIP zodat we blijven werken vanuit ervaringsdeskundigheid.

- OD20. Ervaringsdeskundigen staan aan het stuur van de vereniging.
- OD21. Standpunten en voorstellen van GRIP worden opgebouwd vanuit ervaringsdeskundigheid.

SD. III.4. GRIP werkt samen met andere middenveldorganisaties.

- OD22. We versterken de bekendheid bij, netwerking en samenwerking met andere handicaporganisaties.
- OD23. We versterken de bekendheid bij, netwerking en samenwerking met niet-handicaporganisaties en verschillende niveaus

SD. III.5. GRIP kan als organisatie haar missie op een duurzame manier blijven waarmaken.

- OD24. Op Grip werkt een gemotiveerd en professioneel team.
- OD25. Financiering en andere voorwaarden voor een duurzame werking worden ingevuld.

SD. III.6. We zoeken naar nieuwe wegen om gelijke rechten en gelijk kansen waar te maken.

- OD26. GRIP belicht en ondersteunt goede voorbeelden van inclusie.
- OD27. GRIP onderzoekt en ondersteunt juridische stappen om de rechten van personen met een handicap waar te maken.
- OD28. GRIP biedt vorming over gelijke recht, gelijke kansen en inclusie.